

MARRASKUU

EKOILUA KAUPASSA

Mitä jos joku kerta kauppaan mennessä huomaisikin, että hyllyssä on vain yhdenlaista vessapaperia? Tai jos maitohyllystä löytyisi vain neljänlaisia purkkeja: laktoosillista ja laktoositonta, kevyttä ja rasvatonta? Ei tarvitsisi miettiä, minkä tarjolla olevista yli 35 erilaisesta WC-paperipakkauksesta tai yli 70 maitopurkkilaadusta ostaisi. Tällainen valikoima löytyy tänä päivänä pienehköstä lähikaupastakin.

Ympäristöystävällisen vaihtoehdon etsiminen isostakaan valikoimasta ei ole aina ihan helppoa. Tuotteen alkuperä ja valmistuksen ympäristövaikutukset muodostavat monimutkaisen, näkymättömän verkoston tuotteen ympärille. Tavallisen kuluttajan elämää helpottamaan on kehitetty ympäristömerkkejä, jotka auttavat vastuullisempien hankintojen tekemisessä.

Hankinnan asiantuntijat kilpailuttavat kaupungin hankintoja. Hankintakeskuksen tekemistä yhteishankintakilpailutuksista 50 % sisälsi kestävän kehityksen kriteereitä vuonna 2015. Kaupungin ympäristöpolitiikan tavoitteena on nostaa tuo luku 100 %:iin vuoteen 2020 mennessä. Hankintakeskukseen kuuluu logistiikkakeskus, josta kaupungin yksiköt voivat ostaa edullisesti kilpailutettuja, päivittäisessä työskentelyssä tarvittavia tuotteita. Kaikilla siellä myytävillä tuotteilla ei ole ympäristömerkkiä, mutta osa niistä täyttää silti ympäristömerkkien kriteerit.

YHDESSÄ POHDITTAVAA

Löytyykö nuorisotaloltanne tuotteita, joilla on ympäristömerkki? Käykää yhdessä läpi alla olevat yleisimmät, sertifioidut ympäristömerkit, ja keskustelkaa voisiko niillä merkittyjen tuotteiden osuutta lisätä toimipaikassanne.

Pohjoismainen ympäristömerkki eli ”Joutsenmerkki” on pohjoismaiden oma ympäristömerkki. Logistiikkakeskuksesta löytyy joutsenmerkittynä vihkoja, kopiopaperia, piirustuspaperia, vesiväreilehtiöitä, käsipyyhkeitä, leivinpaperia, kahvisuodatinpusseja, talouspaperia, wc-paperia, pesuaineita, siivousvälineitä.

Sininen joutsen kertoo kotimaisuudesta, eikä ole varsinaisesti ympäristömerkki. Kotimaisuus on kuitenkin monessa tapauksessa hyvä kriteeri hankintapäätöstä tehtäessä.

”Eurokukka” on Euroopan Unionin ympäristömerkki. Se kattaa laajan kirjon erilaisia tuotteita ja palveluita paperituotteista aina voiteluaineisiin saakka.

Aurinkomerkki on Suomen oma kansallinen luomumerkki. Sitä käytetään suomalaisissa ja jonkin verran ulkomaisissa tuotteissa, jotka ovat suomalaisten luomuvälvontaviranomaisten valvonnassa.

Leppäkerttumerkki on suomalaisen Luomuliiton myöntämä ja valvoma merkki ja sen saavat vain kotimaiset tuotteet.

EU:n luomumerkki, Eurolehti, on pakollinen kaikissa niissä luomuelintarviketuotteissa, jotka on tuotettu EU:n alueella ja ovat valmiiksi pakattuja. Lisäksi merkki velvoittaa, että sen yhteydessä tulee olla mainittuna tuotteen valmistuspaikka. Tuotteen sisältämistä maataloudesta peräisin olevista raaka-aineista 95 % täytyy olla luonnonmukaisesti tuotettuja.

Energiamerkki on EU-maiden yhteinen merkintä elektroniikkalaitteille kuvastamaan niiden käytön aikaista energiankulutusta ja energiatehokkuuden astetta. Eri valmistajien tulee mitata tuotteidensa energiankulutus standardin mukaisesti. Energiatehokkuutta ilmaistaan energiamerkissä asteikolla A-G, A:n ollessa tehokkain.

Reilun kaupan merkki Reilun kaupan tavoitteena on parantaa kehitysmaiden viljelijöiden asemaa tarjoten turvatun ja oikeudenmukaisen toimeentulon. Reilu kauppa kieltää lapsityövoiman käytön. Tuotannossa on ympäristömääräyksiä, mutta tuotteet eivät ole luomua, ellei sitä ole erikseen mainittu.

MSC – merkki on kala- ja äyriäistuotteiden ympäristömerkki. MSC-merkityt tuotteet on kalastettu kestävästä kalakannoista ympäristövaikutukset minimoiden.

FSC-sertifikaatti käytetään mm. puutavarassa ja puutarhahuonekaluissa ja se kertoo että puu on tuotettu kestäväällä tavalla.

LINKIT, LÄHTEET JA TAPAHTUMAT

Hankintakeskuksessa myytävät ympäristömerkin kriteerit täyttävät tuotteet

<http://helmi/Hank/logi/tuotteet/hinnasto/Sivut/Ymparistomerkit.asp>

Ympäristömerkit <http://www.hel.fi/hel2/ymk/julkaisut/oppaat/ympopas/ymparistomerkit.htm>

WWF:n suosittelemat sertifikaatit <http://wwf.fi/vaikuta-kanssamme/vastuullinen-elamantapa/wwf-suosittelemat-sertifikatit/>

Reilun kaupan kriteerit <http://www.reilukauppa.fi/meista/miten-reilu-kauppa-toimii/kriteerit/>

Älä osta mitään -päivää vietetään vuosittain marraskuun lopulla <http://alaosta.fi/>